

KARLSTADS KOMMUN**KOMMUNLEDNINGSKONTORET**

Remissvar 2020-10-19

Ann Otto Nemes,

ann.otto.nemes@karlstad.se

a.remissvar@regeringskansliet.se

Dnr A2020/01492/A

**Remissvar - Kommuner som utförare av tjänster
åt Arbetsförmedlingen – en analys av de
rättsliga förutsättningarna (SOU 2020:41)**

Dnr KS/2020:502 Dpl 36

Sammanfattning

Utredningen om kommuners medverkan i den statliga arbetsmarknads-
politiken överlämnade sitt betänkande till regeringen i juni 2020.

Arbetsmarknadsdepartementet har skickat betänkandet på remiss.

Remissvaret ska inkomma till Arbetsmarknadsdepartementet senast den 13
november.

Utredningen har analyserat och bedömt om det är tillåtet för kommuner att
leverera arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av och med ersättning
från Arbetsförmedlingen inom nuvarande regelverk, dvs. lagen (2008:962)
om valfrihetssystem (LOV) eller lagen (2016:1145) om offentlig
upphandling (LOU).

Bakgrunden till utredningen är Arbetsförmedlingens stora reformering och
ändrade uppdrag där inriktningen nu är att rustning och matchning av
arbetssökande i första hand skall utföras av andra fristående aktörer och att
Arbetsförmedlingens arbete främst ska inriktas mot registrering, beslut om
insatser för sökande, kontroll av sökande och leverantörer samt analyser av
arbetsmarknad- och kompetensbehov på nationell och regional nivå.

Karlstads kommuns synpunkter

Utredningen konstaterar att kommunerna har stöd i kommunallagen för att
agera inom arbetsmarknadsområdet. Inom socialtjänstlagens
tillämpningsområde har kommunerna en skyldighet att hjälpa den enskilde
till arbete. Lagen om arbetslöshetsnämnd och skollagen ger stöd för
kommunernas uppgifter på området. En kommun har möjlighet att utföra
tjänster åt Arbetsförmedlingen i egenskap av leverantör i konkurrens med
andra i upphandlingar enligt LOU eller LOV. I de fall det inte finns lokalt
tillgängliga leverantörer för en tjänst kan kommunen tilldelas uppdraget.

Karlstads kommun	Webbplats	E-post	Organisationsnr
Postadress	karlstad.se	karlstadskommun@karlstad.se	212000-1850
Karlstads kommun	Besöksadress	Telefon	Bankgiro
651 84 Karlstad	Kontaktcenter	054-540 00 00	405-2213
	Västra Torggatan 26	Fax	
		054-18 34 10	

För att förbättra kommuners möjligheter att medverka som utförare, dvs. leverantör eller tillhandahållare, av tjänster åt Arbetsförmedlingen föreslår utredningen ändringar av lagen om vissa kommunala befogenheter. För att tydliggöra kommunernas egna befogenheter på arbetsmarknadsområdet föreslår utredningen att kommunernas uppgifter enligt lagen om arbetslöshetsnämnd ska tas in i lagen om vissa kommunala befogenheter tillsammans med andra befogenhetsutvidgande bestämmelser. Kommunerna får därigenom förebygga eller minska verkningarna av arbetslöshet, bedriva stödverksamhet vid arbetslöshet, och samarbeta med myndigheter och enskilda vilkas verksamhet rör sysselsättningsfrågor.

Det är välkommande att de rättsliga förutsättningarna vad gäller kommunernas medverkan som utförare av tjänster åt Arbetsförmedlingen har utretts men det krävs mer än så för att tydliggöra ansvar och roller inom det arbetsmarknadspolitiska området. Utredningens klarläggande bidrar till exempel inte till en ökad klarhet vad gäller den otydlig ansvarsfördelning samt överlappande uppdrag mellan staten och kommunerna.

Redan idag går det att konstatera att marknadens intresse för att stötta den mest sårbara gruppen, människor långt ifrån arbetsmarknaden, sviktar samt att Arbetsförmedlingen idag inte har/haft denna grupp som prioritet i sina åtgärder. Karlstads kommun vidhåller därför sin inställning att kommunerna bör få ett tydligare arbetsmarknadspolitiskt ansvar för de individer som står långt från arbetsmarknaden och att kommunerna ska ges möjligheten att vara utförare vid sidan om LOV-systemet och LOU i syfte att erbjuda denna målgrupp rätt stöd.

Kommunerna har ett högre incitament än Arbetsförmedlingen att stötta och hjälpa de människor som står långt ifrån arbetsmarknaden. Inte bara utifrån en personlig tragedi för drabbad individ utan även påverkan på kommunens försörjningsstöd och skattekraft. En kommun har med sin mångfacetterade verksamhet bra förutsättningar att kunna stötta en individ utifrån ett helhetsperspektiv vilket en marknadsaktör har svårt att erbjuda för just den mest sårbara grupp.

Karlstads kommun hade därför gärna sett att utredningen föreslagit ett lagstöd som möjliggör för staten att delegera uppgifter till en kommun.

Karlstads kommun stöttar därmed Uppsala kommuns intentioner vad gäller att försökskommuner inom området utses.

Karlstads kommun anser vidare att det finns en otydlig ansvarsfördelning vad gäller ansvar för samordningen av parallella insatser och mellan insatser mellan stat och kommun. Arbetsförmedlingen tar inte sitt ansvar i denna fråga vilket gör att kommunerna tvingas agera.

Karlstads kommun ser positivt på att avtal ska kunna tecknas mellan en kommun och Arbetsförmedlingen, utan LOU, under förutsättning att det finns en gemensam målsättning och att kommunen erhåller ersättning. Dock visar dagens erfarenheter att Arbetsförmedlingen inte ser kommunerna som en samarbetspartner vad gäller individinsatser. Det hjälper därmed inte att

de rättsliga förutsättningarna finns utan det måste också finnas en vilja hos Arbetsförmedlingen.

Det är ett faktum, att kommunerna inte idag får full kostnadstäckning för det ansvar kommunerna tar inom ramen för arbetsmarknadspolitiken. Kommunerna gör idag långt gående insatser för de individer som står längst ifrån arbetsmarknaden. Denna grupp är den mest sårbara och kostnadskrävande. Det är därför rimligt att kommunerna blir ersatt för samtliga sina kostnader. Möjligheten och förmågan att kunna ha en stadig varande etablering på arbetsmarknaden för dessa individer är låg och det är inte skäligt att full kostnadstäckning sker först när individen är etablerad på arbetsmarknaden. Kommunerna behöver tilldelas ett ökat basanslag då det tar ansvar för individer som den statliga nivån inte förmått mäktat med under många år. Karlstads kommun anser att staten negligerar de övervältringskostnader som kommunerna drabbas av när det statliga ansvaret inte uppfylls.

Mot denna bakgrund anser Karlstads kommun att det hade värdefullt om utredningen hade undersökt huruvida kommunerna kan kompenseras direkt via staten, utan Arbetsförmedlingen som mellanhand, för att utföra uppdrag inom ramen för arbetsmarknadspolitiken.

Per-Samuel Nisser
kommunstyrelsens ordförande

Ulf Nyqvist
kommundirektör